

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

کارگاه آنلاین
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

کارگاه آنلاین
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

تحلیل محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی براساس شاخص‌های کارآفرینی

نورالدین یوسفی^۱ و عبدالباسط سعیدیان^۲

کلید واژه‌ها: تحلیل محتوا، کتاب کار تفکر و پژوهش، شاخص‌های کارآفرینی

مقدمه

در عصر حاضر بیش‌تر از هر زمان دیگری به نوآوری و کارآفرینی نیاز است (ایمانی و همکاران، ۱۳۸۸: ۱۳). چپرو و همکاران (۲۰۱۲) کارآفرینی را نوعی شایستگی می‌دانند و آن را کلیدی لازم برای یک جامعه پیشرفته در نظر می‌گیرند. هم‌چنین در تعریف دیگری، راپوسو و دوپاکو (۲۰۱۰) کارآفرینی را یک طرز فکر و بینش می‌دانند که سال‌های اولیه‌ی مدرسه یعنی دوران ابتدایی تا حد بسیار زیادی در پرورش این بینش مؤثر است.

با توجه به این تعریف، اهمیت گنجاندن کتاب کار «تفکر و پژوهش» در دوره‌ی ابتدایی مشخص می‌گردد و طبعاً انجام تحقیقاتی مبنی بر کارآیی داشتن این کتاب در پرورش طرز فکر و بینش مذکور می‌تواند حائز اهمیت باشد. در تحقیق حاضر، محتوای این کتاب مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

در تحقیقی تحت عنوان «آموزش کارآفرینی در نظام تعلیم و تربیت»، کردنائیچ و زالی (۱۳۸۷) ابراز داشتند که آموزش کارآفرینی در نظام آموزش و پرورش یکی از راهبردهای اساسی برای مقابله با چالش‌های کنونی جامعه می‌باشد. آنها هم‌چنین افزودند که یکی از چالش‌های مرتبط با آموزش کارآفرینی، چالش در محتوا و شیوه‌های آموزش کارآفرینی می‌باشد. بنابراین در این پژوهش از محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی که از سال تحصیلی ۹۲-۹۱ به لیست کتاب‌های دوران تحصیلی دانش‌آموزان ایرانی اضافه شده جهت نیل به هدف این تحقیق استفاده شده است. با وجود تعاریف مختلفی درمورد کارآفرینی، در این تحقیق عیناً از تعریفی که احمدی و فضائلی‌فر (۱۳۹۲) پس از «تایید متخصصان امر» ارائه داده‌اند، استفاده شده است. در این تعریف شاخص‌های زیر به عنوان مهم‌ترین ویژگی‌های رفتاری انتخاب شدند (همان، ۱۶۹-۱۶۸).

۱. توفیق‌طلبی: تمایل به انجام کار در استانداردهای عالی برای پیشی گرفتن از رقبا (سعیدی‌کیا، ۱۳۹۱: ۳۲).
۲. ریسک‌پذیری: پذیرش مخاطره‌های معتدل که می‌توانند از طریق مهارت‌های شخصی مهار شوند (احمدپورداریانی، ۱۳۹۱: ۸۴).
۳. مسئولیت‌پذیری: با عزم و اراده فائق آمدن بر موانع و جبران نقطه ضعف خود (پایدار و همکاران، ۱۳۸۷: ۳۷).
۴. سخت‌کوشی: پافشاری و مقاومت بر انجام کار و رسیدن به موفقیت (آقایی‌فیشانی و زارع‌نیا، ۱۳۹۰: ۴۶).
۵. خلاقیت و نوآوری: خلاقیت شامل ایده‌های جدید در قالب افراد و یا گروه‌ها و نوآوری اجرای موفقیت‌آمیز ایده‌های خلاقانه است (باکوس و همکاران، ۲۰۰۸: ۱۰۱). هسته‌ی اصلی فعالیت‌های کارآفرینی خلاقیت و نوآوری است (مارز و آگویلا، ۲۰۱۰: ۴۵۴).
۶. کنترل درونی: نسبت دادن رویدادهای زندگی به نتایج، مهارت‌ها، ویژگی‌ها و رفتارهای خود افراد (ارسلان و همکاران، ۲۰۰۹: ۷۹۳).
۷. تحمل ابهام: پذیرفتن عدم قطعیت به عنوان بخشی از زندگی و توانایی ادامه‌ی حیات با دانش ناقص است (سلجوقی، ۱۳۹۰: ۴۰).

^۱ استادیار آموزش زبان انگلیسی دانشگاه رازی کرمانشاه (nyousofi@yahoo.com)

^۲ نویسنده مسؤل، دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی دانشگاه رازی کرمانشاه (saeedianbaset@yahoo.com)

تحقیقات زیادی در زمینه‌ی کارآفرینی چه در ایران واثقی (۱۳۹۰) و چه در خارج از ایران دیوی و همکاران (۲۰۱۱) انجام شده‌اند ولی تنها تعداد محدودی از آن‌ها با در نظر گرفتن تمامی این شاخص‌ها انجام شده‌اند. در پژوهش احمدی و فضائلی‌فر (۱۳۹۲) تمامی هفت شاخص کارآفرینی بالا استفاده شده‌اند. با توجه به مطالب فوق‌الذکر، محققان حاضر تلاش کرده‌اند که میزان توجه به «هفت» شاخص کارآفرینی را در محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی مورد بررسی قرار دهند. محققان در این پژوهش به یافتن جوابی مناسب برای این سوال پرداخته‌اند: تا چه اندازه در محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم به شاخص‌های کارآفرینی توجه شده است؟

روش

در این تحقیق توصیفی از تحلیل محتوا به منظور نیل به هدف کاربردی آن یعنی تحلیل محتوای کتاب مذکور بر اساس هفت شاخص کارآفرینی فوق استفاده شده است. کارت رایت در کتاب خود آورده است که اصطلاح‌های تحلیل محتوا و رمزگذاری را به طور تبادلی پذیرای برای ارجاع به توصیف عینی، منظم و کمی رفتارهای نمادی طرح می‌کند. در این تحقیق، حجم نمونه و حجم جامعه با هم برابرند یعنی تمامی محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ جهت تحلیل استفاده شده است. در پژوهش حاضر، از فرم تحلیل محتوای پایایی و روایی احمدی و فضائلی‌فر (۱۳۹۲) استفاده شده است. از فراوانی و درصد فراوانی به منظور تحلیل نتایج استفاده شده است.

یافته‌ها

با توجه به سوال مطرح شده در این پژوهش، از جدولی برای تحلیل محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی استفاده شده است. در جدول زیر میزان فراوانی محتوای این کتاب شامل (متن، فعالیت و تصاویر) با در نظرگیری شاخص‌های هفت‌گانه کارآفرینی ارائه شده است (جدول شماره ۱). نتایج تحلیل محتوا نشان می‌دهد که از مجموع ۲۳۱ واحد کدگذاری شده شاخص‌های توفیق‌طلبی، سخت‌کوشی، خلاقیت و نوآوری با درصد فراوانی ۲۳.۳۷ و ۵۴ مورد بیش‌ترین فراوانی را دارند؛ این نتایج با نتایج تحقیقات جعفری‌مقدم و فخارزاده (۱۳۹۰)؛ واثقی (۱۳۹۰) و احمدی و فضائلی‌فر (۱۳۹۲) مطابقت دارد. ولی شاخص تحمل ابهام با درصد فراوانی ۲.۱۶ و فقط ۵ مورد کم‌ترین فراوانی را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۱)؛ این یافته‌ها با یافته‌های واثقی (۱۳۹۰) و احمدی و فضائلی‌فر (۱۳۹۲) مطابقت دارد.

جدول شماره ۱: نتایج تحلیل محتوای کتاب کار «تفکر و پژوهش» پایه‌ی ششم ابتدایی

شاخص واحد تحلیل	توفیق‌طلبی	ریسک‌پذیری	مسئولیت‌پذیری	سخت‌کوشی	کنترل درونی	خلاقیت و نوآوری	تحمل ابهام
متن	۹	۳	۱۷	۱۹	۷	۱۴	۳
فعالیت	۲۸	۶	۲۰	۲۶	۷	۲۱	۲
تصاویر	۱۷	۱	۲	۹	۱	۱۹	۰
مجموع	۵۴	۱۰	۳۹	۵۴	۱۵	۵۴	۵
درصدفراوانی	۲۳,۳۷	۴,۳۲	۱۶,۸۸	۲۳,۳۷	۶,۴۹	۲۳,۳۷	۲,۱۶

بحث و نتیجه‌گیری

مهم‌ترین نتیجه این پژوهش آن است که شاخص‌های کارآفرینی به طور متعادل و مناسب در این کتاب توزیع نشده‌اند. لذا این تفاوت فاحش محققان حاضر را وادار می‌سازد که به مؤلفان این کتاب پیشنهاد کنند که با در نظر گرفتن نتایج تحقیقاتی از این قبیل این تفاوت را به حداقل برسانند و به نوعی میان توزیع این شاخص‌ها تعادل ایجاد کنند. پیشنهاد می‌گردد که همین تحقیق را با در نظر گرفتن الگوی رابینسون مورد اجرا قرار داد و با مقایسه‌ی نتایج این تحقیق با نتایج حاصل از الگوی رابینسون به نتیجه‌گیری قابل قبول‌تری دست یافت. جعفری‌مقدم و فخارزاده (۱۳۹۰) تحقیقی را با در نظر گرفتن این الگو به انجام رسانده‌اند و محققان آتی می‌توانند با بهره‌جستن از آن تحقیقات دیگری را در این زمینه انجام دهند.

منابع

- احمدپور داریانی، محمود (۱۳۹۱). کارآفرینی (تعاریف، نظریات، الگوها). تهران: جاجرمی.
- احمدی، غلامعلی و فضائلی‌فر، زینب (۱۳۹۲). تحلیل محتوای کتاب‌های آموزش حرفه و فن دوره‌ی راهنمایی بر اساس شاخص‌های کارآفرینی. توسعه کارآفرینی. ۱(۱)، ۱۸۳-۱۶۵.
- ایمانی، محمدنقی؛ آذرخش، تقی و عاشقی، منصور (۱۳۸۸). کارآفرینی. تهران: فرهنگ سبز.
- آقایی فیشانی، تیمور و زارع‌نیا، محمود (۱۳۹۰). کتاب جامع کارآفرینی و کسب و کار. تهران: کتاب جامع طلابی.
- پایدار، رشید؛ آقامحمدی، مصطفی و رستم‌نژاد، بهزاد (۱۳۸۷). کارآفرینی. تهران: گسترش علوم پایه.
- جعفری‌مقدم، سعید و فخارزاده، آرزوسادات (۱۳۹۰). توسعه نگرش کارآفرینانه در کتاب‌های درسی (مطالعه موردی: کتاب‌های فارسی دوران دبستان)، فصلنامه توسعه کارآفرینی، ۱۱، ۴۷-۶۶.
- سعیدی‌کیا، مهدی (۱۳۹۱). اصول و مبانی کارآفرینی. تهران: کیا.
- سلجوقی، محمد (۱۳۹۰). کارآفرینی/ایجاد و توسعه‌ی کسب و کار جدید، کرمان: خدمات فرهنگی کرمان.
- کردنائیچ، اسدالله و زالی، محمدرضا (۱۳۸۷). آموزش کارآفرینی در نظام تعلیم و تربیت. نشریه اقتصاد (کار و جامعه)، ۹۷-۹۶، ۴-۱۳.
- واثقی، بهنام (۱۳۹۰). تحلیل محتوای کتاب درسی کارآفرینی و نظر معلمان کارآفرینی استان اردبیل از منظر ویژگی‌های کارآفرینی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی.
- Arslan, C., Dilmac, B & Hamarta, E. (2009). Coping with stress and trait anxiety in terms of locus of control: A study with Turkish university students. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 37(6), 791-800.
- Baucus, M. S., Norton Jr, W. I. و Baucus, D. A & Human, S. E. (2008). Fostering creativity and innovation without encouraging unethical behavior. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 97-115.
- Chiru, C., Tachiciu, L & Ciuchete, S. G. (2012). Psychological factors, behavioural variables and acquired competencies in entrepreneurship education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 4010-4015.
- Mars, M. M & Rios-Aguilar, C. (2010). Academic entrepreneurship (re) defined: Significance and implications for the scholarship of higher education. *Higher Education*, 59(4), 441-460.
- Raposo, M & do Paço, A. (2011). Special issue: entrepreneurship and education—links between education and entrepreneurial activity. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 7(2), 143-144.

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

توجه: ترمینال

بررسی مقاله ای متون (مقدماتی)

کارگاه آنلاین
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

PROPOSAL
پروپوزال

توجه: ترمینال

پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

توجه: ترمینال

آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو